

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1740. usque ad annum 1742

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1787

VD18 90119649

§. 26. Joannes Antonius Cardinalis D`Avia mortuus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67882](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67882)

§. XXVI.

Sæc. XVIII.

A. C. 1740.

Joannes Antonius Cardinalis Davia mortuus.

Excussis e Regum vertice coronis mors etiam Cardinalium plures sua exuit Purpura; horum enim sex hoc anno decessere, ex quibus primus erat Joannes Antonius Davia, vel *De Via*. Hic in antiquissima Bononiensium Familia ex Joanne Baptista & Portia Gisleria parentibus anno prioris sæculi sexagesimo die vigesima tertia Octobris Orbi datus est. Bononiæ in patria Urbe humanioribus, & Mathematicis literis, necnon Theologiæ ac præsertim utriusque Jurisprudentiæ studio tanta assiduitate, tamque ubere proventu vacabat, ut sua doctrina publico specimine comprobata Doctoratus honores emeretur. Annum agebat ætatis vigesimum secundum, cum jamjam inter urbis Præsides, quos *Antianos* vocant, recensitus, Palatium suum in Athæneum commutaret, ubi frequentissime doctos Eruditorum conventus habebat, ad quorum imitationem percelebris Marsilius Comes, qui hisce collegiis assidue interfuit, Bononiæ Eruditum scientiarum & artium institutum erexerat. Bienio post in patriæ sæ obsequium sese

Hist. Eccles. Tom. LXXVII. T mi-

Sæc. XVIII.

A. C. 1740.

militiæ sacramento obstrinxit, belloque
 contra Turcas exorto in obsidione pro-
 pugnaculi S. Mauræ animo vires impe-
 rante rem strenue egit. Finita autem
 hac expeditione præcipuas Italiæ urbes
 perlustrans, Romam venit, ubi Inno-
 centius XI. Papa eum maximis rebus
 peragendis unice natum ratus, fore-
 sibus negotiis admovit, sacrisque
 mibus initiatum primo Bruxellas
 ternuntium decrevit, quod munus
 oppido arduum Antonius tanta no-
 nis sui laude triennio explevit, ut
 Alexandro VIII. Coloniam Nuntius
 postolicus & Thebarum Archiepiscopus
 diceretur: inde redux ab Innocentio
 XII. post Joannis III. Poloni Regis
 tum ad Sarmatas mittebatur, ut in
 turi Regis electione in id potissimum
 cumberet, ne quicquam, quod Rom-
 næ Ecclesiæ, Sedique Apostolicæ
 mento esse posset, decerneretur.
 fine Antonius Livium Odeschalchum
 in Regem proponebat, Polonis autem
 non paucis Joannem Sobieskium præ-
 rentibus, ejus quoque electionem
 meritorum præstantiam totis viribus
 promovere satagebat, non sine maxime
 indignatione Gallorum; jam enim Pre-
 ceptus Contyus cum valido milite
 procul Dantisco in Monasterio,
 Olivam vocant, moratus in com-

Varfaviensibus plura Magnatum suffra- Sæc. XVIII.
 gia sibi conciliaverat. Verum aliter vi- A. C. 1740.
 sum est Superis: ipsis enim Polonis in
 diversa abeuntibus, potior pars in Au-
 gustum Saxoniz Electorem conspirare
 videbatur: hujus quoque partes Philip-
 pus Comes Lambertus Cæsaris Lega-
 tus strenue tuendas suscepit, ac ipse
 quoque Nuntius acceptis literis a Papa
 monitus est, ut totum Pontificiz au-
 ctoritatis pondus in Saxonis favorem
 impenderet. Nec suis partibus defuit
 Nuntius; nonnulli tamen grave move-
 bant dubium, utrum Elector ejurata
 Lutheri secta, fidem Catholicam, ut
 fama ferebat, re ipsa amplexatus fuisset:
 opportune autem aderat Jaurinensis
 Episcopus, in cujus manibus Augustus
 solemnem fidei professionem emiserat:
 assertur ergo rei gestæ testimonium a
 præfato Episcopo, etiam a Cæsaris
 Legato subscriptum, quo conspecto Au-
 gustus Elector per Cuiaviensem Episco-
 pum Dabskium Rex Poloniz procla-
 matus, & Cracoviz coronatus est. Per-
 acto hoc negotio Nuntius unacum Rege
 in Saxoniam delatus, Mauritiburgi sa-
 cellum Electorale a Joanne Georgio II.
 Electore erectum ad Dei cultum ritu
 Catholico dicavit. Inde a Papa anno
 Christi millesimo septingentesimo ad
 Viennensem Nuntiaturam evocatus, an-
 ni

Sæc. XVIII. ni sequentis die quarta Februarii urbe
 A. C. 1740. solemni pompa ingressus est: ubi singu-
lari honore exceptus, primo neo-gau-
 tum Austriæ Archiducem Leopoldum
 & postea regiam sobolem Mariam An-
 liam Bavaricæ hæreditario Principi Ca-
 rolo Alberto postmodum nuptam salu-
 fera unda Christo initiaverat: tum quo-
 que se totum impendit, ut ad Pontifi-
 cis iussa concordiam inter Cæsarem
 Franciæ Regem ob Hispaniæ successio-
 nem inter se collisos restitueret; ad-
 men quamvis hoc negotium ea circums-
 pectione ageret, qualis a Viro tam po-
 batæ sapientiæ expectari potuisset:
 adeo tamen iniqua tum erat tempo-
 vicissitudo, ut quicquid Pontifex
 ejus nomine Nuntius ageret, ab altera
 parte minus bene actum crede-
 tur. Id anno hujus sæculi tertio em-
 tus est Davia, dum Carolus III. Archi-
 dux Viennæ Rex Hispaniæ proclama-
 tus est: cum enim Pontifex jam-
 Philippum ceu legitimum Regem ag-
 visset, Nuntius, ne huic solemniter
 interesse cogeretur, urbe excessit. Le-
 poldo Cæsare propterea tantopere
 fensio, ut Nuntio altera die alloqui
 piam denegaret: mortuo autem Impe-
 ratore magis adhuc creverat indige-
 tio, occasione inde desumpta, quo
 Josephus neo-electus Imperator sui
 aq

augurationem summo Pontifici nonnisi Sæc. XVIII.
 per Legationis Austriacæ Secretarium A. C. 1740.
 intimasset. Id Pontifex in sui contem-
 ptum fuisse factum ratus, vicissim Nun-
 tio præcepit, ut responsum non ipsemet,
 sed per quemdam Nobilem Domesticum
 suum Cæsareo Legato traderet. Tum
 tam gravis utrinque concitata est offen-
 sio, ut Nuntius non solum Aula Cæsa-
 rea interdictus, sed & mox Vienna
 Neostadium exulare jussus esset, & de-
 hinc hæc discordia tam importune quæ-
 sita nullis vel literis vel officiis componi
 posset. Igitur Davia a sua Legatione
 revocatus, a Papa in Ariminensem E-
 piscopum renuntiatur, quam Ecclesiam
 integerrima probi Antistitis laude ad-
 ministrabat, in id potissimum intentus,
 ut Clerum suum in melius conformaret.
 Tot meritis clarum Præsulem Clemens
 XI. anno hujus sæculi duodecimo die
 decima octava Maii sacra Purpura co-
 honestavit, Abbate Tingolio Arminium
 misso, ut rubrum Biretum Episcopo de-
 ferret: Romam igitur profectus, ab eo-
 dem Papa Æmilix primum, dein Ur-
 bini Legatus a Latere creatus est, ubi
 utramque Provinciam summa probita-
 te, & prudentia singulari administra-
 bat, a probis summopere dilectus, &
 ab improbis reformidatus: Romam re-
 dux aggregatus est pluribus Patrum

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

Cætibus, in quibus crebra dedit
eruditionis, integritatis, ac prudentiæ
specimina: nec sua laude caret, qui
morbis identidem afflicto, Episco-
pum, cujus munia haud amplius
vigilantia obire poterat, dimittere
missus, Pontifici, qui aliquam redditam
Episcopatum partem huic Præsuli
servatam voluit, cum D. Paulo respon-
deret: *Qui non laborat, non manducabit.*
Pariter noluit uti concessa sibi a
facultate conferendi beneficia
cessis; se enim vereri ajebat, ne
nem, quam de hucusque collatis
jamjam reddere cogeretur, ad huc
gis arduam sibi faceret: Cum ergo
mæ stabilem sedem figere constituit
haberet, Palatium, quod olim
niæ Legatus, postea vero prostituta
doris fæminæ incoluerant, locum
prius vero has omnes lupas intra
horæ spatium eo excedere iussit; illi
gatus ægerrime tulit, causatus, ut
jura Legatorum Palatii annexa
violari: ast Cardinalis ejusmodi
tatem omnino scandalosam, ac iniquam
esse ratus, Legati querelas flocci
buit, totus autem in eo fuit, ut
Ecclesiæ obsequia, ac ingenii
consecraret; quocirca assidue
iisque gravissimis negotiis vacabat,
nesque temporis minutias in Doctore

familiaritate insumebat; ipse enim de Sæc. XVIII.
 literarum republica optime meritus, A. C. 1740.
 omnigenæ eruditionis Vir jure depræ-
 dicabatur. Erat quoque Angliæ, An-
 gliæ Collegii, ac totius Ordinis Cister-
 ciensis, necnon Nationis Bononiensis
 Protector. Mortuo autem Benedicto
 XIII. nil propius erat, quam ut Davia
 ob singularem suam in politicis rebus
 experientiam, animique candorem in
 omnibus actionibus eluceſcentem in
 Pontificem maximum eligeretur, jam-
 jam viginti novem Purpuratorum suf-
 fragiis in eum collimantibus, & arden-
 tissimis plebis Romanæ desideriis illum
 expetentibus. Ast præter omnium ex-
 pectationem Gallicis partibus addicti
 Cardinales, qui paulo ante eidem im-
 pense favebant, ejus electioni vehe-
 mentius adversabantur, caussati, ipsum
 non modo identidem adversa valetudi-
 ne premi, sed etiam de orthodoxia non
 nihil suspectum esse. Enimvero Davia
 ab omni ambitu alienissimus, a Tiara
 excludi, haud gravate ferebat; se ta-
 men de sana doctrina suspectum haberi,
 haud tolerandum censuit, unde jam-
 jam contra hostes suos apologiam con-
 scribere paravit, sæpe apud amicos suos
 in hæc verba prorumpens: *Miror sane,*
me tam sero de erronea doctrina incusari:
sub tribus summis Pontificibus quibusve

T 4

nego-

Sæc. XVIII. negotiis adhibitus fueram, quin vel ultra
 A. C. 1740. de doctrinæ meæ puritate dubium motum

set: ast nempe ejusmodi criminatio ad meam
 exclusionem pernecessaria erat, quantum
 vis non alio innixa fundamento, nisi quod
 circa quasdam propositiones mentem meam
 nunquam palam explicare voluerim.

Indere videtur Cardinalis ad duodecim
 Noailii articulos, ad quorum approbationem
 inclinare videbatur. Ceterum illi, qui res non
 ex suspitionibus, sed ex rei meritis dimetiri
 solent, clarissimum hunc Cardinalem adeo indigne
 habitum fuisse, ægerrime tulerunt. Fecit
 tur quoque, tam impotentes Bononienses
 contra quosdam, qui Daviæ electionem
 tunc sicut & in prioribus comitiis propo-
 sediisse credebantur, motus fuisse commo-
 citatos, ut ipsorum Collegium ab interdic-
 tio, & ipsi Patres ab omni injuriarum
 genere non nisi providis Bononiensibus
 Magistratus consiliis præservari poterant.
 Electo igitur Clemente XII. Davia amplis
 ab eodem benevolentia honoratus, tandem in
 senectute sua vivere desit die undecima Janu-
 arii annos natus septuaginta novem: sepul-
 tus quiescit in Ecclesia sua Titulari
 S. Laurentium in Lucina.